

ХУЛОСАИ НИҶОИИ

Шурои диссертатсионии 6D.КOA-002 дар назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ оид ба кори диссертатсионии Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзӯи «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия)

Парвандаи аттестатсионии № _____
Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 15 июни соли 2023, №9.3 «Оид ба сазовор донистани дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ ба шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Исмоилова Муборакби Кенжаевна»

Диссертатсияи Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзӯи «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия) бо қарори Шурои диссертатсионии 6D.КOA-002 назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ **17 марти соли 2023, №9.3** ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Исмоилова Муборакби Кенжаевна 6-уми ноябри соли 1962 дар шаҳри Кӯлоби вилояти Хатлон дар оилаи коргар ба дунё омадааст.

Номбурда аз соли 1971 то соли 1980 дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №5-и шаҳри Кӯлоб таҳсил намудааст. У соли 1980 ба таълими рӯзонаи факултети химияи Университети давлатии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) аз рӯйи ихтисоси химия дохил гардида, онро соли 1985 хатм кардааст.

Исмоилова Муборакби Кенжаевна ба ҳайси унвонҷӯ дар кафедраи химияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо фармоиши №37 аз 18.03.2015 қабул гардида буд.

Номбурда фаъолияти кории худро аз соли 1985 дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №11-и шаҳри Кӯлоб ба ҳайси омӯзгори фанни химия оғоз намудааст. Солҳои 1996-2007 ба ҳайси омӯзгори фанни химия дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №2-и шаҳри Кӯлоб, солҳои 2009-2013 ассистенти кафедраи химияи факултети химия, биология ва

географияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, солҳои 2014-2016 ба ҳайси мудири кафедраи химияи факултети химия, биология ва географияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, аз соли 2016 то инҷониб дар факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб фаъолият намуда истодааст.

Мавзуи рисолаи номзадии худро аз 25.12.2018, №5 дар Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ тасдиқ намуда, зери роҳбарии профессор Бобизода Ғуломқодир Мукаммал ба таҳқиқ машғул гардидааст. Дар давоми корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ бо Қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз 01.07.2022, №11/4-17 ба номи мавзуи илмӣ-таҳқиқотии худ тағйирот ворид кардааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Исмоилова М.К. аз натиҷаҳои корҳои илмӣ-таҳқиқотии худ 16 мақола дорад, ки аз он 6-то мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд.

Исмоилова Муборакби муҳокимаи даври аввалро санаи 26.08.2022, №1 дар ҷаласаи кафедраи химия ва методикаи таълими он факултети химия ва биология, муҳокимаи даври дуюми диссертатсияро дар ҷаласаи васеи Шурои олимони факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ 29.09.2022, №2 гузаштааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Исмоилова Муборакби Кенжаевна имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанни таърих ва фалсафаи илм дар таърихи 04.07.2019 бо баҳои хуб, забони хориҷи (англисӣ)-ро дар таърихи 15.01.2020 бо баҳои аъло ва имтиҳони ихтисосро санаи 07.04.2022 бо баҳои аъло супоридааст.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳоноти номзадиро Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз санаи 21.05.2022, №10 додааст.

Шурои диссертатсионӣ дар асоси хулосаи комиссияи экспертӣ аз 26 январи соли 2023, суратҷаласаи №9.4 қабул карда, диссертатсияро барои ҳимоя иҷозат додааст.

Эълон оид ба ҳимояи рисола ва автореферат дар сомонаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дар баҳши «Шурои диссертатсионӣ» дар зерсаҳифаи эълонҳо аз 13.04.2023 ва дар сомонаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15.04.2023 ҷойгир карда шудаанд.

Автореферати диссертатсия дар таърихи 12.05.2023 мутобиқ ба реестр ирсол карда шуд.

Автореферати диссертатсия аз низоми Антиплагиат гузаронида шудааст, ки аслияти матни он 91,14%-ро ташкил медиҳад.

Тақризи ба диссертатсия ва автореферат дар муҳлати муайяншуда ворид шуда, дар сомонаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ҷой дода шудаанд.

Ҳуҷҷатҳои аз тарафи унвонҷӯ ба Шурои диссертатсионӣ пешниҳодшуда тибқи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ дароварда шуда, дар парвандаи аттестатсионии унвонҷӯ маҳфузанд.

Роҳбари илмӣ **Бобизода Ғуломқодир Мукамал**, доктори илмҳои биологӣ ва фарматсевтӣ, профессор, **муқаризони расмӣ: Холназаров Санг** - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, профессори кафедраи методикаи фанҳои табиатшиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” ва **Ахмедова Замира Сангинбоевна** - номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи химияи умумӣ ва методикаи таълими онҳо факултети биология ва химияи Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ба рисолаи илмӣ Исмоилова Муборакби Кенжаевна тақризи мусбат додаанд.

Тақризи муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Данғара ба диссертатсияи **Исмоилова Муборакби Кенжаевна** бо Қарори ҷаласаи васеи семинари илмӣ-назариявии кафедраи педагогика ва психология аз 23.05.2023, №8 бо имзоҳои раиси семинар, мудири кафедраи педагогика ва психология Ғафурова Дилором, мудири кафедраи химияи умумӣ ва таҳлилий Абуали Эркин эксперти таҳқиқоти диссертатсионӣ, номзоди илмҳои химия, и.в., дотсенти кафедраи химияи умумӣ ва таҳлилий Раҷабов Сайдалӣ ва котиби ҷаласа, номзоди илмҳои педагогӣ Набиев Ҷурабек тасдиқ гардида бо имзои ректори Донишгоҳ, доктори илмҳои иқтисодӣ Хайрзода Шукрулло Қурбоналӣ аз 23-юми майи соли 2023, ба расмӣ дароварда шудааст.

Дар тақризи муассисаи пешбар ягонагии натиҷаҳои бадастовардаи доктараби дараҷаи илмӣ риоя гардидани муҳлати марҳалаҳои таҳқиқот, мавриди истифода қарор додани методҳои мувофиқ ба объект, мавзӯ, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқот, интихоби дурусти миқдору ҳаҷми гурӯҳҳои озмоишӣ, имконияти воқеии тасвиби озмоиш дар амалияи таълиму тарбия дар ҷарғи гардидаанд.

Дар тақризи қайд гардидааст, ки автореферати диссертатсия дар сатҳи хуб таҳия гардида, ба мазмуни диссертатсия мувофиқ ва

тасаввуроти аниқро доир ба моҳияти таҳқиқоти гузаронидашуда ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф медиҳад.

Муассисаи пешбар қайд менамояд, ки дар баробари мутобиқати кори диссертатсионӣ ба муқаррароти Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар рисола камбудии зерин ба назар мерасанд:

1. Дар кори диссертатсионӣ таҳлили санадҳои муҳими давлатӣ, ки бевосита ба рушд ва дастгирии илмҳои табиатшиносӣ ва дақиқ, инчунин, амалӣ намудани навгониҳо дар самти технологияҳои муосир бахшида шудаанд, камтар мушоҳида мешавад. Хуб мешуд, ки диссертант ба таҳлили сиёсати давлатӣ дар самти мазкур тавачҷуҳи бештар зоҳир мекард.

2. Зербанди сеюми боби дувуми рисола “Натиҷаи ниҳии корҳои таҳқиқотӣ ва истифодаи онҳо дар ҷараёни омӯзиши сикли фанҳои химиявӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ”, ки дар он ҷадвалу диаграммаву рақамҳои зиёд оварда шудааст, таҳлили натиҷагирӣ то андозае мураккаб ва душворфаҳм оварда шудаанд. Дар фаъолияти минбаъдаи диссертант, ки кори диссертатсионӣ шояд дар шакли монография нашр шавад, зербоби мазкур бояд сода ва барои хонанда фаҳмотар карда шавад.

3. Дар диссертатсия ва автореферати он баъзе хатогиҳои услубӣ ва имлоӣ ҷой доранд.

Эродҳои, ки оварда шудаанд, ҷузъӣ буда, ба арзиши диссертатсия таъсири ҷиддӣ надоранд.

Бояд зикр намуд, ки таҳқиқоти диссертатсионии мазкур бо дақиқӣ ва возеҳии мафҳумҳо, гузориши проблема, таҳлил ва роҳҳои ҳалли он, ҳадаф, вазифа, фарзия, аҳамияти назариявӣ амалӣ дорои арзиши баланди илмию методӣ мебошад.

Ҳамин тавр, диссертатсияи Исмоилова Муборакби Кенжаевна таҳти унвони «Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанҳои химия» таҳқиқоти илмӣ анҷомёфта махсус шуда, ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02- Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия) мебошад.

Унвонҷӯ оид ба мавзӯи диссертатсия мақолаҳои зерини тақриршавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудааст.

а) Мақолаҳои илмие, ки дар нашрияҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидаанд:

а) Мақолаҳои илмии дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз тарафи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда нашр гардидаанд:

[1-М]. *Исмоилова, М.* Асосҳои педагогии гузаронидани таҷрибаҳо ва машғулиятҳои амалӣ дар чараёни таълими химия [Матн] / М. Исмоилова // (ISSN 2074-1847) Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. № 3. Душанбе 2018.- С. 304-308.

[2-М]. *Исмоилова, М.* Нақши таҷрибавии кимиёвӣ дар ташаккули фаъолияти таълимӣ -маърифатии хонандагон [Матн] / М. Исмоилова // (ISSN 2074-1847) Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. №4. Душанбе 2018.- С. 293-296.

[3-М]. *Исмоилова, М.* Методу усулҳои ташкили озмоишҳои химиявӣ дар раванди таълими химия [Матн] / М. Исмоилова // (ISSN-2074-1847) Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. № 3. Душанбе 2019.- С. 250-253.

[4-М]. *Исмоилова, М., Мирзоев С.* Истифода ва аҳамияти технологияи коммуникатсионӣ ва иттилоотӣ дар ҷанбаҳои педагогикаи технологӣ [Матн] / Исмоилова М., С. Мирзоев // (ISSN 2708-5759) Паёми Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон. №4. Душанбе 2021.- С. 180-183.

[5-М]. *Бобизода, Ғ.М, Исмоилова М.* Нақш ва мақоми машғулиятҳои озмоишӣ-таҷрибавии химиявӣ дар ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён [Матн] / Ғ.М. Бобизода, М. Исмоилова // (ISSN-2663-5534) Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар. №1/2 (86). Бохтар 2021.- С. 88-92.

[6-М]. *Бобизода, Ғ.М., Исмоилова М.* Нақш ва аҳамияти истифодаи технологияи коммуникатсионӣ ва иттилоотӣ дар чараёни гузаронидани корҳои амалӣ-таҷрибавӣ аз фанни химия [Матн] / Ғ.М. Бобизода, М. Исмоилова // Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон. №2 (39). Душанбе 2021.- С. 11-16.

б) Мақола ва фишурдаи мақолаҳое, ки дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ба таъб расидаанд:

[1-М]. *Исмоилова, М.* Ҳалли масъалаҳои химиявӣ (дастури таълимӣ-методӣ) [Матн] / М. Исмоилова //–Душанбе, “Ирфон”, 2016.- С–115 с.

[2-М]. *Исмоилова, М.* Маҷмуи корҳои мустақилона аз кимиёи ғайриузвӣ ва узвӣ (дастури таълимӣ-методӣ) [Матн] / М. Исмоилова // Душанбе, “Ирфон”, 2017.- С. 58 с.

[3-М]. *Исмоилова, М. Раҷабов Ш.* Маҷмуи корҳои озмоишӣ аз фанни химияи узвӣ (дастури таълимӣ-методӣ) [Матн] / М. Исмоилова, Ш. Раҷабов // Данғара, “Шарқи озод”, 2019.- С.103 с.

[4-М]. *Исмоилова, М. Досаев С.* Таснифи типҳои умумии таомулҳои кимиёвӣ (дастури таълимӣ-методӣ) [Матн] / М. Исмоилова, С. Досаев // Душанбе, “Ирфон”, 2020.- С. 120 с.

в) Мақолаҳои илмие, ки дар нашриҳои дигар ҷоп шудаанд:

[1-М]. *Исмоилова, М.* Ҳалли масъалаҳо ва машқҳо ҳамчун методи махсуси таълими химия [Матн] / М. Исмоилова // Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб. №1 (12). Душанбе- 2015.- С. 97-100.

[2-М]. *Исмоилова, М.* Методикаи омӯзонидани мавзӯи “Истифодабарии оқилонаи нуриҳои минералӣ” [Матн] / М. Исмоилова // Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб. №1 (14). Душанбе- 2016.- С. 240-243.

[3-М]. *Исмоилова, М.* Тарбияи экологӣ дар таълими химия [Матн] / М. Исмоилова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ –назариявӣ “Нақши Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дар тайёр намудани мутахассисон”, бахшида ба 70- солагии Донишгоҳ. Кӯлоб-2015 (Қисми 2).- С.319-322.

[4-М]. *Исмоилова, М., Гулмадов Ф.* Баъзе роҳҳои ташаккули маърифатдӯстии хонандагон тавассути ташкилу гузаронидани озмоишҳои химиявӣ [Матн] / М. Исмоилова, Ф. Гулмадов // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Тарбияи арзишҳои маънавиявӣ-ахлоқии насли наврас: мушкилот ва роҳҳои ҳалли он». Кӯлоб (Қисми 1). 2019.- С.90-93.

[5-М]. *Исмоилова М.* Истифодаи технологияи коммуникатсионӣ ва иттилоотӣ дар чараёни гузаронидани корҳои амалӣ- таҷрибавӣ аз фанни химия [Матн] / М. Исмоилова // Маводи конференсияи илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами илму маориф дар шароити ҷаҳонишавӣ» бахшида ба 75-солагии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ва 30-солагии истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Кӯлоб- 2020. -С.186-190.

[6-М]. *Исмоилова, М.* Мазмуну мундариҷаи санҷишу озмоишҳо ва вазифаи онҳо дар раванди омӯзиши химияи узвӣ [Матн] / М. Исмоилова // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Навгониҳо дар

таҳсилоти олии касбии муосир», бахшида ба 30-солагии истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Кӯлоб -2021.- С.259-261

Ба Шурои диссертатсионӣ 6D.KOA-002 аз номи шахсони зерин тақризи ғайрирасмӣ ба автореферати Исмоилова Муборакби Кенжаевна ворид шудаанд:

1. Доктори илмҳои химия, дотсент, мудири кафедраи химия ва биологияи тиббии Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон Ғафуров Бобомурод;

2. Доктори илмҳои педагогӣ, и.в. профессори кафедраи технологияҳои иттилоотӣ ва методикаи таълими информатикаи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» Файзализода Баҳрулло;

3. Номзади илмҳои химия, профессори кафедраи молшиносӣ ва фаъолияти гумрук, мошинсозии Донишкадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон Қобилов Нарзулло;

4. Номзади илмҳои техникӣ, и.в. дотсенти кафедраи технологияи дорусозӣ ва биохимияи тиббии Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб Кучаров Махмадамин.

Ҳамаи муқарризони озод дар тақризи худ ягон эрод нагирифта, нуктаҳои муҳими автореферати Исмоилова Муборакби Кенжаевнаро қайд намуда, мубрами таҳқиқот ва арзиши илмии онро тасдиқ намудаанд.

Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар дар асоси қарори Шурои диссертатсионии 6D.KOA-002, аз аз аз 05 апрели соли 2023, №9.4 тибқи банди 61 Низомнома оид ба Шурои диссертатсионӣ ва бандҳои 67, 69 ва 74-75 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, асоснок гардидааст.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ корҳои зерин иҷро шудаанд:

Навгонию навоариҳои таҳқиқот чунин арзёбӣ мегарданд:

- амсилаи илмӣ-назариявӣ ва амалии мавзӯи таҳқиқот доир ба ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди гузаронидани машғулияти амалӣ, таҷрибавӣ-озмоишӣ аз фанни химия аввалин маротиба мавриди қарор дода шудааст;

- сохтори таҳқиқи педагогӣ, дидактикӣ ва методии таҳқиқот доир ба ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар зерматни (контексти) берунии раванди таълим, ҳадаф, мундариҷа ва нақши

методҳои таълим, роҳу усулҳои ҷанбаҳои ташкилии таълим дар ҷараёни омӯзиши химия муайян карда шуд;

- эҳтимолияти дарёфт ва асоснок намудани ҷанбаҳои педагогиро дидактикӣ ва методӣ барои ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён, раванднокӣ (раванднокии ташкили корҳои мустақилона, инфиродиро гурӯҳӣ, фаъолияти таҳқиқотию эҷодии донишҷӯён, шаклҳои мухталифи машғулият, ҷалб намудан ба фаъолияти таълимӣ) ва дар зерматни (контексти) илмӣ-таҳқиқотӣ (тақвият бахшидани роҳу усулҳои гузаронидани машғулияти амалӣ, таҷрибавӣ ва озмоишӣ аз фанни химия) муайян карда шудааст;

- дар рафти машғулияти амалӣ, озмоишӣ-таҷрибавӣ ва химиявии донишҷӯёни таълимгоҳҳои олии омӯзгорӣ ҳадаф, мазмун, вазифаҳо, саволнома-анкетаҳо, корҳои хаттии санҷишӣ, ки дар шакли озмоишҳои педагогӣ коркард ва пешниҳод шудаанд, мушаххас карда шудааст;

- нақш ва мақоми методҳои мухталифи таълим ва дигар шаклҳои ташкили раванди таълим барои ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатӣ ва корҳои мустақилонаю эҷодии донишҷӯён, дар ҷараёни омӯзиши сикли фанҳои химия нишон дода шудааст.

Нуктаҳои асосии ба Ҷимоя пешниҳодшаванда. Муҳтавои асосии таҳқиқот барои Ҷимоя муқаррароти зеринро дар бар мегиранд:

Нуктаҳои ба Ҷимоя пешниҳодшаванда:

1. Ҷиҳати омӯзиши давра ба давра ва ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатӣ, яъне дараҷаи донишандӯзӣ, маҳорату малакаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии дар мавриди гузаронидани машғулияти амалӣ, таҷрибавию озмоишӣ аз сикли фанҳои химия амалӣ намудани талабот дар модели (амсилаи) таҳқиқот ба мақсад мувофиқ ва зарур маҳсуб мешавад.

2. Корҳои лабораторӣ яке аз шаклҳои маъмул ва муҳими таҷрибаҳои химиявӣ маҳсуб шуда, дар таълими фанни химия мавқеи махсусро ишғол менамояд. Зеро ки дар заминаи гузаронидани корҳои лабораторӣ дар ниҳоди донишҷӯён маҳорату малакаи шиносӣ бо реактивҳо ва асбобҳои химиявӣ ташаккул меёбад. Ҳангоми ташкил ва гузаронидани машғулияти лабораторӣ донишҷӯён бо ҳолатҳои агрегатии моддаҳо шинос шуда, имкон пайдо мекунанд, ки моддаҳои моеъ ва сахтро аз ҳамдигар фарқ намоянд. Зимни корҳои лабораторӣ онҳо моддаҳои гуногунро бо ҳамдигар муқоиса намуда, дарк менамоянд, ки ҳар як модда аломатҳои муайян дорад ва бо ин аломат муайян намудани тафовут ва монандии моддаҳо имконпазир мегардад.

3. Такмил ва таҳкими роҳу усулҳои самарабахши таълими химия, зарурияти таҳия ва мураттабсозии барномаҳо, дастурҳои таълимию методӣ ва иттилоотӣ-мултимедӣ (тасвири расмҳо, нақшаҳо, ҷадвалҳо, намоишҳои матни лексияю маърузаҳо ба тариқи презентатсияҳо) василаи асосии таъмини болоравии сатҳу сифати таълим буда, сатҳи касбияти омӯзгорон бошад, кафили амалишавии талаботи мазкур мебошад.

4. Ташаккули фаъолияти самараноки таълимӣ-маърифатии донишҷӯён (рушди роҳу усулҳои донишазхудкунӣ, маҳорату малакаи касбию касбинтиҳобкунӣ) дар раванди гузаронидани машғулияти амалӣ, таҷрибавию озмоиши химиявӣ он гоҳ натиҷаи дилхоҳ дода метавонад, ки истифодаи технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ тибқи талаботи барномаҳои таълимӣ ба роҳ монда шавад.

5. Истифодаи мақсадноки асосҳои педагогию дидактикии методҳои таълим (лексия, сухбат, ҳикоя ва ғ.) баҳри ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар ҷараёни таълими химия, хусусан, зимни гузаронидани дарсҳои амалӣ аҳамияти муҳим дошта, боиси тақвият ёфтани робитаи байни омӯзгор ва донишҷӯён мегардад.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот аз дарёфти роҳу усулҳо ва методҳои таълими анъанавӣ ва муосири педагогию методӣ дар заминаи самтҳои назариявӣ ва технологияи модели (амсилаи) таҳқиқот доир ба ҷанбаҳои ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён, рушду инкишофи қобилияти ҷустуҷӯию эҷодӣ, тафаккури эҷодии онҳо дар ҷараёни омӯзиши сикли фанҳои химия иборат мебошад. Инчунин, таҳия ва мураттабсозии иҷрои вазифаҳо, мундариҷа, мақсад, марҳалаҳои пажӯҳишу озмоишҳои педагогӣ, тавсифи принципҳои таълим, татбиқи натиҷаҳои ниҳои озмоишҳои (экспериментӣ) педагогиро, дар раванди омӯзиши фанни химия дар бар мегирад.

Асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқотро натиҷаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва назарияҳои асосии илмию педагогии олимону донишмандони ватанию хориҷӣ доир ба омӯзиш, таҳлил ва таҳқиқи назария, дониш, асосҳои педагогӣ, дидактикӣ, психологӣ, умумихимиявии соҳаи методикаи таълими химия ва инчунин санадҳои расмии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба соҳаи маориф ташкил медиҳанд.

Дарҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот натиҷаҳои ниҳои таҳқиқот, истифодаи маҷмуи методҳо, роҳу усулҳо, ки ба объект,

мақсад, вазифаҳо, самтҳои илман асосноки модели (амсилаи) таҳқиқот мувофиқат менамоянд ва пайдарпайии мантиқи омӯзишу гузаронидани машғулияти амалӣ, таҷрибавӣ-озмоишӣ бо истифода аз методҳои таълими анъанавӣ (анкетақунонӣ, тестҳои таҳассусӣ, корҳои хаттӣ санҷишӣ, суҳбатҳои шифоҳӣ) ва методҳои муосир (истифодаи технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ, мултимедӣ, компютер, ноутбук, тахтаҳои электронӣ, тасвири диаграммаҳо, ҷадвалҳо, нақшаҳо ва ғайраҳо) дар ҷараёни омӯзиши химия зимни гузаронидани озмоишҳои педагогӣ, ҷанбаҳои амалишавии онҳо дар заминаи фарзия ва ғояҳои пешбарандаи пажӯҳиш ба нақша гирифта шуда, муқоисаи натиҷаҳои омории таҳқиқотиро ҳосил намуда, мушоҳидаҳои иловагии педагогии дар ҷараёни таълими фанҳои химия дар тури марҳалаҳои таҳқиқоти педагогии дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгорӣ гузаронидашударо таъмин менамояд.

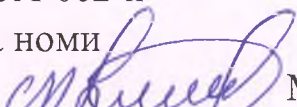
Саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот аз асоснок намудани самтҳои илмӣ, назариявӣ, методологӣ, педагогӣ дидактикӣ, дар таҳия ва мурағабсозии модели (амсилаи) мавзӯи диссертатсия, тавсифу таҳлил ва амалигардонии ин раванд, ҷанбаҳои истифодаи технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионии муосир дар ҷараёни таълими химия, қорбасти масъалаҳои методҳои таълим дар бахшҳои ихтисосҳои химия-биология, химия-экология, биология-экология ва биология-химияи муассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгорӣ ва тавсифу санҷиши натиҷаҳои ниҳоӣ самараноки раванди таълим иборат мебошад.

Тасвир ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Методика ва натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар ҷараёни омӯзиши химия, дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгории вилояти Хатлон, кафедраи химия ва методикаи таълими он Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ муҳокима ва баррасӣ карда шудаанд. Ҳамчунин, натиҷаҳои асосии қори таҳқиқотӣ дар маҷаллаҳои Паёми ДМТ, Паёми ДДОТ ба номи С.Айнӣ, Паёми ДДБ ба номи Н. Хусрав, Паёми ДДК, дар васоити таълимӣ-методӣ, конференсияҳои ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ ва ғайраҳо инъикос ёфтаанд.

Шурои диссертатсионӣ дар ҷаласа аз 15 июни соли 2023, №9.5 қарор қабул кард, ки ба Исмоилова Муборакби Кенжаевна дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия) дода шавад.

Ҳангоми овоздиҳии пинҳонӣ дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии **якдаъфина** 8 нафар аъзо иштирок доштанд, ки аз онҳо 4 нафар доктор ва 2 дотсент аз рӯи ихтисоси самти диссертатсияи баррасишаванда буда, чунин натиҷагирӣ шуд:

- дар ҷаласаи Шурои диссертатсионӣ иштирок доштанд: 8 нафар
- бюллетенҳои тақсимгардида: - 8 дона;
- бюллетенҳои тақсимнагардида: - 1 дона;
- тарафдори додан ба дараҷаи илмӣ: - 8 нафар;
- муқобили додани дараҷаи илмӣ: - нест;
- бюллетенҳои безътибор - нест;

Раиси Шурои диссертатсионии 6D.KOA-002-и назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, профессор: Миралимова А.М.

Котиби илмии Шурои Диссертатсионии 6D.KOA-002, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент: Рафиев С.А.

15.06.2023

